

Vilim Ribić rezimira svojih 25 godina na čelu sindikata znanosti:Ljubica
Gatarić
ZAGREB

BORIS ŠČITAR

Nismo podržali takozvane reforme, koje nisu reforme, već racionalizacije na tragu kratkovidnih poslodavačkih interesa, kaže sindikalist

Vilim Ribić odlučio se povući s čelne pozicije sindikata znanosti nakon što je četvrt stoljeća žario i palio školskim sindikatima. Neki su se prerano poveselili, kaže Ribić te dodaje da će još četiri godine biti aktivan član svog sindikata, a do daljnjeg vodit će i Maticu hrvatskih sindikata.

Kad pogledate unazad, što biste promijenili u svom sindikalnom radu?

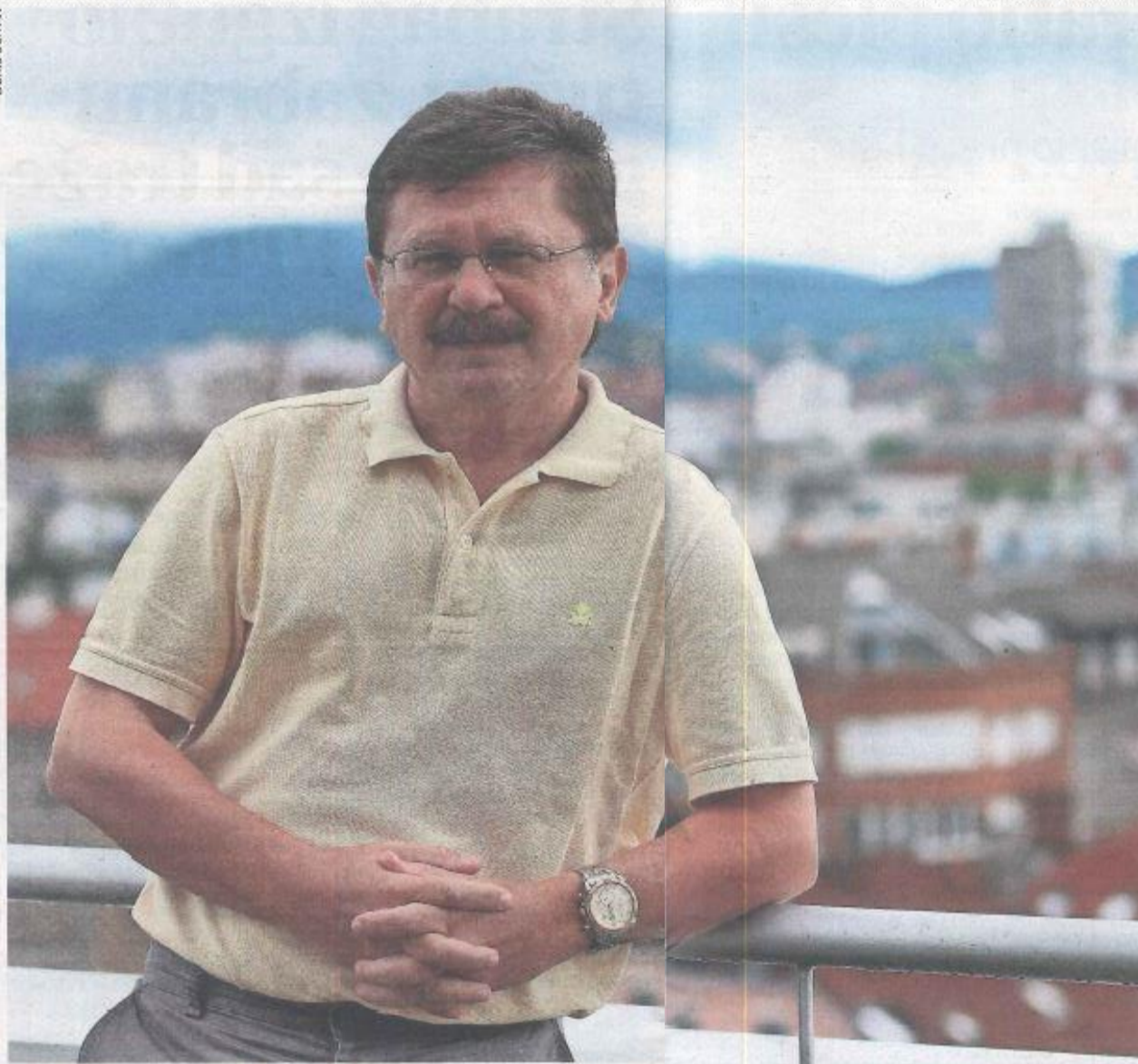
Bio sam pola radnog vijeka prezahtjevan i strog unutar ureda što je znalo biti kontraproduktivno. Tek sam kroz praksu shvatio Montequieovu misao da je „najbolje neprijatelj dobrog“.

Prigovara vam se da previše štite zaposlene u javnom sektoru, kočite reforme?

Što je čelnik utjecajni, laži su brojnije. Naš sindikat, a to znači i ja koji sam njegovu politiku provodio, bio je najgorljiviji pobornik reforme visokog obrazovanja 2003. (Kraljevićev pokušaj) i 2011. (tzv. Fuchsovi zakoni). Obje su propale zbog nevjerojatne simbioze političkih suparnika, koji su se ujedinili u opstrukciji reformi, primjerice Hebrang i Vesna Pusić, Kostović i Pupovac... To su bili kočničari reformi, ljudi odgovorni za zaostajanje našeg visokog školstva, a oni koji razumiju dobro znaju da to znači i cijele zemlje. Oni su štitali naopako shvaćene interese svojih fakulteta. To su ljudi koji su štitali ortrački akademizam, u ortračkom društveno-ekonomskom sistemu. Bili smo suorganizatori najvećeg prosvjeda u korist obrazovne reforme. Tražimo i tražili smo reformu pravosuđa, reformu javnih poduzeća, državne uprave i sustava plaća... Ni jedna reforma nije provedena jer reforme uvijek zaustavi politika i njezini klijenti i ortaci.

Ne može se reći da ste bili lagani socijalni partner Vlade.

Nismo podržali takozvane reforme, koje nisu reforme nego racionalizacije na tragu kratkovidnih poslodavačkih interesa, najčešće kontraproduktivne društvenim interesima. Primjerice, fleksibilizacija radnog zakonodavstva, nakon što je već bilo fleksibilizirano. Koliko su takve inicijative bile paušalne i plitke najbolje pokazuje primjer guvernera Vujčića koji je svojedobno trubio u istu trubu kao MMF i Europska komisija o potrebi reforme radnog zakonodavstva. Nedavno je, međutim, izjavio da je kriza pokazala da je radno zakonodavstvo bilo dovoljno fleksibilno. Mi, tj. ja, štiti sam cijelo vrijeme cijenu rada u javnom sektoru, potpuno uvjeren da je loš rad nekih segmenata javnih

Nemamo državni aparat za reforme, premijer neće uspjeti

Radna snaga obrazovana na teret siromašnih masovno odlazi iz Hrvatske bez ikakve kompenzacije iz Bruxellesa. To je interes bogatih zemalja

Vilim Ribić kaže da su se neki prerano poveselili. Iduće četiri godine pripremat će sindikat da funkcioniра i nakon njegova odlaska. Poručujem svima "strpljen - spašen", još sam na čelu Maticе sindikata, kaže Ribić

Nije pitanje javni ili privatni sektor, već kako što prije izvući zemlju iz krize

Obje su obrazovne reforme propale zbog nevjerojatne simbioze političkih suparnika

službi posljedica nedostatka kvalitetnih ljudi. Smanjivanjem plaća nećete jedno stanje državnog aparata poboljšati, već pogoršati. Egoizam neoliberala, prema kojima je država zlo po "defaultu", to ne može shvatiti. Smiješno je tvrditi da je javni sektor loš, a da zato treba ljudima smanjivati plaće. Zar će tada postati bolji? To je ideologija koja je i preko drugih pitanja upropastila ovu zemlju. To da se o odgovornosti njezinih agresivnih zagovornika ne govori u javnom prostoru pokazuje da isti i dalje drže poluge moći u politici, ekonomskoj struci i medijima.

Zaposleni u javnom sektoru u boljoj su poziciji nego u privatnome, nisu ostajali bez posla, primanja su im redovita. Otud vjerojatno i dio animoziteta prema sindikatima javnog sektora. Animozitet prema javnom sektoru dolazi od neoliberalne ideologije u medijskom prostoru i u dijelu ekonomske struke. Ideologija je po definiciji iskrivljena svijest. Iskrivljeno je gledanje da postoji sukob interesa između radnika u javnom i privatnom sektoru. Učitelj, liječnik i socijalni radnik obrazuju, liječe i brinu se o radnicima i njihovoj djeci. Postoji samo egoizam poduzetnika da se smanje porezi i postoji njihova primitivna ideologija da je za sve kriva država, koja je, po njihovom mišljenju, uvijek prevelika. I u javnom i u privatnom sektoru ljudi gube posao kada nema narudžbi. U vrijeme krize

i dalje je postojala jednaka, čak i veća potreba za liječenjem, školovanjem djece i studenata. Dok su u privatnom sektoru ljudi gubili posao, u javnom su im drastično smanjivane plaće u uvjetima njihove kreditne prezaduženosti. U oba slučaja ljudima su uništavani životi. Zato nije pitanje javni ili privatni sektor, kome je bolje, već je bilo pitanje kako što prije izvući zemlju iz krize.

Plenković je najavio da će ova godina biti godina reformi, vjerujete li u to?

Ne vjerujem. Čak i da ne bude otpora partikularnih interesa u politici i da se politika odluči za reforme, morate imati nekoliko

Hrvatski je narod senzibiliziran za nacionalna, a ne za socijalna pitanja

Domesti sindikata ovisе o volji građana da se bore za prava i promjenu stanja

preduvjeta da vam reforme uspiju: prvo, sposoban državni aparat, drugo, dobro osmišljen paket reformi, s pravilnim redoslijedom poteza i pažljivo doziran, treće, trebate javnosti dobro objasniti smisao reformi te pridobiti podršku velike većina građana, koji moraju shvatiti da su reforme njima u korist. Ako toga nema, nemojte

se upuštati u takav posao, jer ćete za dulje vrijeme kompromitirati takva nastojanja. U Opatiji je predsjednica Republike dobro primijetila kada je rekla da čak i onda kada politika hoće reforme nije ih u stanju provesti, jer nema sposoban državni aparat koji političke ciljeve može realizirati. Ja sam to prvi govorio, ali kao što se nije mene čulo, imam osjećaj da se ne čuje ni predsjednicu, koja je sasvim u pravu kada tvrdi da je zemlja u izvanrednom stanju. Međutim, još nije uprla prstom u pravi uzrok nemoći. Ne možete predvidnim stopama rasta i zamrznutim plaćama u javnom sektoru promijeniti trend i vratiti optimizam investitorima, medijima i građanima. Predsjednica nije upozorila da Vlada provodi konvencionalnu ekonomsku politiku u izvanrednim okolnostima. Takve okolnosti traže neortodoksnu politiku. Međutim, za takvo što prepreka su ekonomske dogme koje dolaze iz Bruxellesa, fokusiranost na javni dug i deficit, što uništava istok i jug Europe. Radna snaga obrazovana na teret siromašnih zemalja masovno u milijunskim brojkama odlazi na korist bogatih zemalja bez ikakve kompenzacije iz Bruxellesa u smislu adekvatnog investicijskog odgovora. Nitko me ne može uvjeriti da to nije interes bogatih zemalja i da to nije jedan od razloga što se Europa nalazi u pat-poziciji. U njoj nema solidarnosti među državama, a kada toga nema onda je zajednička valuta opasna i štetna.

Ni dometi hrvatske sindikalne scene nisu veliki?

Oni su toliki kolika je volja građana da se bore za svoja prava i za promjenu stanja u zemlji. Hrvatski narod je senzibiliziran za nacionalna pitanja, a ne za socijalna, jer je za nacionalna pitanja krvario, a za socijalna pitanja drugi (radnici na Zapadu) su krvarili za njega. Naravno da je to pogubno za same građane i budućnost zemlje. Tome zapupljivanju pridonose i politika i mediji, a sindikalni utjecaj nije dovoljno jak da bi to promijenio. Kriza je bitno oslabila i sindikate. Članstvo sindikata ozbiljno pada. U posljednje četiri godine Matica je izgubila oko pet tisuća članova, a pokušajte zamisliti kako je to u privatnom sektoru. Masovna otpuštanja, radni odnosi na određeno vrijeme, prirodni odljev u mirovnu i zabrana zapošljavanja u javnom sektoru, pad plaća i gledanje gdje i kako da se uštedi, sve to na podlozi jednog podlog sustava prema kojemu prava iz kolektivnog ugovora jednako ostvaruju i članovi i nečlanovi sindikata. Naravno da je u uvjetima pada plaća i kreditne prezaduženosti dio članova napustio sindikat, kako bi uštedio na svakoj stavci. To stvara dvostruko nepovoljne posljedice, sindikati ostaju bez članstva a dio ljudi mora pravdati svoj parazitizam kolegama koji ostaju u sindikatu pa šire negativne vibracije prema sindikalnom radu. Naravno da je to za njihove vlastite interese pogubno, ali je zanimljivo kako lako kratkoročna dimenzija u glavama ljudi nadvlada onu opću.